Ն՝ 380 — 1878 ԹՎՔՏՐԻՆԻ ԷՎԷԼԷԼ 10 ՇԱԲԱԹ — ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԼ

ԹԻՖԼԻՍԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՈՒԹԻՆԷ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՄԻԼԻՑԷ ՎԷ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՆ
Փէր սէնէլիք . . . 320 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՆ
Պիր սէնէլիք . . . 400 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . 210 »
Իւչ այլըգ . . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ պիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտ վէ գայիմէ թէտավիւլ թիմիյէն վիլայէթտա, ապոնէ պէտէլի վէ եախոտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ալաղ օլունճագ տէր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչին
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլերէ 10 ղշ.
3 ինճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 ինճիւ ա հիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
ԻԽԹԱՐ։ Պանդա, Շիրքէթ վէ ուսմանրու սարրաֆիյէյէ այտ օլան իլանաթլըն պէհէր սրրաը, 2 վէ 3 ինճի սահիֆէլերէ 6 ղշ. 4 ինճիւ սահիֆէյէ 4 » Լիրա 100 ղրուշ հիսապիլէ

Մէվատը նահիյա տայիր մուսաֆատաթ մէճճանէն պա՝ պուլ օլունճաղը կիպի, տէրճ օլունմայան էվրաղ սահիպինէ իսաբ օլունմաղ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

Խարբէրտէսի վէ մամուրեթը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ Նումէրո 8 տէ տիր։ — Ղալէթանըն ուսմուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այտ քեաֆիյէյի մէվատա հազրնիա, իդարէհանէսինտէ Տիրան աղա ձիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիյէյի մէքեաթիպլէն տախի անըն նամրնա կէօնտերիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 10 ԹՎՔՏՐԻՆԻ ԷՎԷԼԷԼ

ԻԽԹԱՐ

Եէնի իտարէխանէմիզ Քիւրքճիւ խանընտան բէք օլունարաղ, Ասիթանէտէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ, էսքի Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ Ն՝ 8 իլէ մուրագամ ասյրէյի մախսուսէ նագլօլունտուղունտան, պատէհու ասհապը մէսալիհին օրայա միւրաճաաթ պայուրմալէրի լազըմ կէլէճէյի խաստէթէն պէէան օլունուր։

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Պօսնա իսթիլասընա Ավսթրիանրն իսթիխատամ իթտիյի եիւզ սէքսէն պին ադքէրին սէքսէն պինի կէրիեէ այնըպ, եալընըզ եիւզ պին պրաղըլըրը, բէմէն տախի թատիդ օլունմուշ տուր։

Օսմանլը տէվլէթինին պիր վիլայէթինի իտարէ իթմէք իչիւն եիւզ պին ադքէր իսթիխատամ իթմէք, հիչ օլմաղ իսէ սէնէվի պիր իքի միլիոն լիրա ֆազլա մասրաֆա միւհթաճ օլուղունտան, պու իսթիլա գաչ սէնէ սիւրէճէք վէ միլիոն գաչ միլիոն օլաճագ, պունլարը Ավսթրիա հեր սէնէ սարֆ իտէրէք, նիհայէթ Պօսնա վիլայէթինի պէր վէճհի մանթըպ ըսլահ իտիպ տէ Գիղէ թէրք իտէճէյի կիւն, Գիշիմ գուրու պիր ադիէրին վէ թէշէքիւրիմիզիս պու ֆէտտաքիմիզին պու հէսաբ իտէ պիլմէ տուէ։ Ավսթրիա սայիր պիլճիւմէթ տուէ։ Իլէ հիւանի իմթիղաճտա պունտուղունտան, մէմուլ իտէրիզ քի, պէր էջոմբը տա ինսան լիյէնին հէրինէ եունանը կէչիրմէք չայանը իսթիհզա պիր թասավվուր իմիշ, քէզալիք ինանը ըմրշ քի, Պապը Ալի Ամատօլույա վա՝ իթտիյի ըսլահաթը իճրա իտէճէք տէյի։

Վագտա Ինկիլիզ վիւքէլասընին բարլամէնթ խարբճնտա, շու հա պու ճէմիյէթ վէ զնյաֆէթտէ իթտիքլէրի նութգլարտա չգրուգ էհէմմիյէթ վերիլմէղ իսէ տէ, պիր վիւքէլանին պու տէրէճէ պօշ լագըրըլար իթմէսի տէ հագիգէթէն թաճիւպ չայան տուր։

Ինկիլիզ գազէթէսի Պերլին ահտնամէսինին իճրատաթընա տրգդաթ իտէճէք միշ, իթմէղէ նէ՝ լազըմ կէլիր, եանի Ինկիլիզ դաղլինէթի տրգդաթ իթմէյօր տէյի տրթրդ պաշգա տրգդաթ իտէն տէվլէթ օլմաղ մը։

Ինկիլիզ բօլիթիգասընին էտաը, Տէվլէթը Ալիյէնին պագասը իմիշ. պունու էէնի՞ մի տուէյօր տահա սիւնեա ալէմ։ Եունանը Օսմանլը տէրինէ կէչիրմէք չայանը իսթիհզա պիր թասավվուր ումուշ, էյ քիմ դալգըլ տա Եունանը Օսմանլը տէրինէ կէչիրէյօր, վա՞ր մը եօղլ պիր լագըրտա օրթատա, իլա պունա տայը պիր իհթիմալ։

Անատօլուտա Տէվլէթը Ալիյէ ըսլահաթ իճրա իտէճէք տէյի մալիյէ նազըրը ինանը ըմրշ, ինանմատա նէ՞ օլաճագ ըսը։

Նասըլ քի տէտիք, պունլար էհէմմիյէթ վերիլիր նութգլարտան տէյիլ տիր, վէ պիղէ գալտա պօշ վէ մանասըզ լագըրտըլար տըր։

Եա հարպիյէ նէզարէթի միւթէշարը Միրալայ Լինտսինին նութգունա նէ տէյէլիմ քի, «Պէն Բուսիա իմբէրատօրունուն վէ ասքէրինին իթիաալը հարէքէթինէ հայրան օլմուշ դալմըշըմ քի, ԸՍթամպօլուն տիվարլարընա գատտար կէլիսա տէ Սթամպօլու ալմատըրար, ումարըմ քի պիզ տէ պէնիմ կիպի պու իթիտալա հէյրան օլուպ գալըրսընըզ» տէմիշ տիր գօճա պիր ճէմիյէթտէ։

Պու տա իշթէ պիր վիւքէլա գայմագամը լիսանընտան չըգան լագըրտըլար տըր. Նասըլ տէմէյէլիմ քի պօշլագըրտըլար տըր տէյի։

Եաղըզ թէլէկրաֆ իճատընա քի, պեյլէ պօշ չէյլէրէ տէ գուլանըլտպիլիյօր։

Եունանտա եօղարրատան աշաղըա, պիր ճէնկէ հավվէս իտիլտիկնի տիւն եաղմըշ ըտրդ, լաքին պունա մուխալիֆէթ իտէնլեր տէ եօղ տէյիլ տիր վէ պունլարըն տա քիւլլիէթլիճէ օլտուղու շունատան աղնաշըլըր քի, վիւքէլա ճէնկ թէրաֆտարը օլտուղունտան, մուխալիֆ կիւրուհինէ դարշը, մէպուսան մէճլիսինէ, վիւքէլաա էմնիյէթինիզ վա՞ր մը եօ՞ղ մու մէսէլէսինի արզ իթմիշ իսի քի, էմնիեէթիմիզ եօղ տէոեէլէր տէր ադաղ իսթիֆա իտիպ տիւրմէսի հարպը ադաղլըրը սրֆաթըյլա, միրալայ Թադեօրեան Գրիգոր պէյ էֆէնտիէ թէրճիմէ իտիլմիշ տիր։

— Սիրօղ չէհրինին Գուլղարլար թարաֆընտան թախրիպ վէ եաղմա օլունմադ ուսաֆօլտուղու թէլէկրաֆի խասէրլէրինտէն տիր։

Պունդան իւզէրինէ, Ինկիլթէրրա սէֆարէթի վաքօրլարընտան պիր վաքօր, սէրիէն վօլքսա միւթէվէճճիհէն եօլա չըդարըլմըշ տըր։ (Վէքթ)

— Զօրլու ճիվարլարը իլէ Պապա Լաքիտ Բուլարին իսթիհքամաթ ինշասընա վէ դրշ թէտարիքի կէօրմէէ չալըշըգլարը խապէր վիրիլիյօր։

— Ցիւն տախի, Սէլանիքէ ալթը թապուր ադքէր կէօնտերիլմիշ տիր։

— Շարգի Բումէլի գօմիսիօնունա Ինկիլիզ գօմիսէրի պուլունան Մ. Տրըմինա, ճումատա ներթէսի կիւնիւ հուզուրը Շահանէէ չըգմըշ տըր։

— Բէյ տէր բէյ Տէրսաատէթէ կէլէն իւսէրատան, բէտիֆ իլէ մուսթահֆըզլարա, իքիշէր մաշ իթա օլունարաղ, մէմիէքէթլէրինէ կէօնտերիլմէքտէ տիր։

— Շարգի Բումէլի գօմիսիօնունա, Պանդը Օսմանի թարաֆընտան պիր լայհա թադտիմ օլունմուշ տուր։

— Այս Սթէֆանօսսուն Բուլարատան իսթիլասը իւզէրինէ, Մաքրը քէօյ պարուլթիանէսինին ամէլէսինտէն գրամը քիւլլիսի իլէ եշեա, Հայտար բաշայա նազլ իտիլմիշ օլուղու հալտէ, պունլար շիմտի եէնէ Մաքրիքէօյէ իատէ իտիլիյօր։

— Կերէք Զօրլուտա պուլունան ասքիրի Շահանէ վէ կերէք թէքիրտաղը սանճաղընա ավտէթ իտէն ահալինին թէէմինի իհթիյաճաթը իչիւն, մահսուլը ճէտիտէ գատտար, լիվայի մէզարուրատան խարիճէ զտիրէ իիրաճը թահթ։ մէճմուլեէթէ ալընմըշ տըր։

— Ավսթրիալըլարը 30,000 քիշիլիք պիր ֆըրգա, եէնի Բաղարա տօղրու խայլուճա իլերուլէմիշ իսէ տէ, եէնի Բաղարըն շիմտիլիք իսթիլասընտան սարֆը նազար իտիլտիկինտէն, հարէքէթինի թէվգրֆ իթմիշ վէ հաթթա պիր մըգտար կէրի չէքիլմիշ տիր։

— Ցերսատատէթ կէլմէքտէ օլան պիր իթալիան թիւճճար վաքօրու բաղար կիւնիւ եունան սէվահիրինտէ գարայա օթուրմուշ իսէ տէ, տատէմ զայաթը օլմամըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ադանա Հավա

Պօմպայ, 18 Թըշրինի էվվել. — Ալի Մէսճիտտէ Ինկիլ սէֆարէթինէ հագարէթ վա գունտէն ադամ, Հինտիթան գայմագամը թարաֆընտան Քեապիլ կէօնտերիլմիշ օլան եէրլի մէմուրը մախսուս, Պօմպէյէ ավտէթիթտի։ Նէիր Ալի ճէվապը բէտա իմա իթմիշ տիր։

Նիս Եօրք, 18. — Ճօն Պրէմէօ նամ վաքօր, Թիւրքիյա մախսուս օլան էպիհա վէ մուհիմմաթ հումանէսիլէ պու կիւն Տերսատատէթ միլթէվճճիհէն հարէքէթ իթտի։

Պա՝ սոգոն ալընան Ռէնէկրաֆըը։

Լոնտրա, 21. — Հարպկէ Նազրը միրալայ Սթէնլի, տիւնքի կիւն Գըպրըսա միլթէվճճիհէն հարէքէթ իթտի, վէ պահրիյէ Նազրը Մր. Սմայթ տախի եայրն հարէքէթ իտէճէք տիր։ — Թայմզըն զանտրնճա Քեապիլ էմիրի ուսուշմադ նիսէթինտէ տիր, վէ Ադզանիսթանտա պիր գըշ մուհարէպէսի թասավվուրունտան վազ կէչիրմիշ տիր։

Պերլին, 21. — Ուսմամ Ալէմանիա մէմալիքի մէճլիսի մախսուսու, Սոսիալիսթլէրալյինտէքի գանունու թասդիգ իտտի, վէ գանունը մէդքիր անգարիպ նէչը օլունաճագ տըր։ — Թըշրինի սանիսի, էվվէլքի սէնէլէրտէն 20,000 նէֆէր գիտատ ադքէր սիլահ ալթընա ալընաճաղընը, Նասիհնալ Յայթանկիէզիպ իսէեոր։

Վիէննա, 21. Ադիս, 100
Ռում. չըզնտրֆէրի 20·50

Ֆէյսթլար զայիֆճէ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ ԹԷՎՁԻՀԱԹ

Զօր սանճաղը միւթէսարրըֆլըզը, Պենղազի միւթէսարրըֆը սապէդ սատատէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրինէ.

Շէհրզօր սանճաղը միւթէսարրըֆլըզը, Սմարէ միւթէսարրըֆլըզընտան միւնֆասըլ սատատէթլու Սապիթ բաշաեա թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

—

Մա էլ մէհմունիյէ խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, Պապը Սէրասքէրի ամբրպասընտան պին պաշը Գօնչէեան Միհրան պէյ էֆէնտի, էրզրում ինվանը հարպը ադալարը սրֆաթըյլա, միրալայ Թադեօրեան Գրիգոր պէյ էֆէնտիէ թէրճիմէ իտիլմիշ տիր։

— Սիրօղ չէհրինին Գուլղարլար թարաֆընտան թախրիպ վէ եաղմա օլունմադ ուսաֆօլտուղու թէլէկրաֆի խասէրլէրինտէն տիր։

Պունդան իւզէրինէ, Ինկիլթէրրա սէֆարէթի վաքօրլարընտան պիր վաքօր, սէրիէն վօլքսա միւթէվճճիհէն եօլա չըդարըլմըշ տըր։ (Վէքթ)

— Զօրլու ճիվարլարը իլէ Պապա Լաքիտ Բուլարին իսթիհքամաթ ինշասընա վէ դրշ թէտարիքի կէօրմէէ չալըշըգլարը խապէր վիրիլիյօր։

— Ցիւն տախի, Սէլանիքէ ալթը թապուր ադքէր կէօնտերիլմիշ տիր։

— Շարգի Բումէլի գօմիսիօնունա, Պանդը Օսմանի թարաֆընտան պիր լայհա թադտիմ օլունմուշ տուր։

— Այս Սթէֆանօսսուն Բուլարատան իսթիլասը իւզէրինէ, Մաքրը քէօյ պարուլթիանէսինին ամէլէսինտէն գրամը քիւլլիսի իլէ եշեա, Հայտար բաշայա նազլ իտիլմիշ օլուղու հալտէ, պունլար շիմտի եէնէ Մաքրիքէօյէ իատէ իտիլիյօր։

— Կերէք Զօրլուտա պուլունան ասքիրի Շահանէ վէ կերէք թէքիրտաղը սանճաղընա ավտէթ իտէն ահալինին թէէմինի իհթիյաճաթը իչիւն, մահսուլը ճէտիտէ գատտար, լիվայի մէզարուրատան խարիճէ զտիրէ իիրաճը թահթ։ մէճմուլեէթէ ալընմըշ տըր։

— Ավսթրիալըլարը 30,000 քիշիլիք պիր ֆըրգա, եէնի Բաղարա տօղրու խայլուճա իլերուլէմիշ իսէ տէ, եէնի Բաղարըն շիմտիլիք իսթիլասընտան սարֆը նազար իտիլտիկինտէն, հարէքէթինի թէվգրֆ իթմիշ վէ հաթթա պիր մըգտար կէրի չէքիլմիշ տիր։

— Ցերսատատէթ կէլմէքտէ օլան պիր իթալիան թիւճճար վաքօրու բաղար կիւնիւ եունան սէվահիրինտէ գարայա օթուրմուշ իսէ տէ, տատէմ զայաթը օլմամըշ տըր։

ԱՖՂԱՆԻՍԹԱՆ ՄԱՏՏԷՍԻ

Տեսլ Նէ-ղ, 9 Հոկտ.

Արթզդ բէք պէլլի օրտու քի, Հինտիսթան հիւքիւմէթի Աֆղանիսթան էմիրինի պու տէրէճէ պիր խուսուսմէթէ թահրիք իթտիքտէ, պէօյլէ պիր տիւշման գարշըսընա չըգմագ իչիւն իճապ իտէն թէտարիքաթը տա տիւշունմէմիշ տիր։ Զիւնքի էն էվվէլ թէտարրուզա գալգան Աֆղան հաքիմի օրտուդտան մաատա, օնուն խայպէր պօղաղլարընա ասքեր կէօնտէրմէսի, աշիքտար կէօսթէրիյօր քի, քէնտիսի նէրէտտէ միւրատ իտէրսէ օրատա ճէնկ իտէճէք, վէ էկէր կէլէն խապէրլէր սահիհ իսէ, Հինտիսթան հիւքիւմէթինի Եամրուտա ասքէր թէրաքիւմ իթտիրմէյէ մէճպուր իսէն տէ օ տուր։

Վագտա Աֆղան հագդընտա նէյր օլունան հավատիսլէրին խալգճասը պիր թէվհիտուրտան իպարէթ տիր, լաքին պիթիւն պիթիւնէ տէ ինանըմայտագ չէյլեր տէյիլ տիր։

Հինտիսթանդն եէրլի ահալիսի իչինտէ պէօյլէ հատտ իւ հիրատ պա կէլմէզ հավատիսլէր ճէրէեան իտէր վէ չօղու տա ինանդրը չէյլեր տէյիլ տիր, լաքին ըէսմի վէ սահիհ հավատիսլէրին տախի, Հինտիսթան ահալիսի պէյնինտէ պիր ուճատան օ պիր ուճատագ նասըլ չապուդ եայլըը, իսթիղրապա չայեան տըր։

1841—42 տէ օրտումուզուն պօղուլտուղու Քալքիւթտէ հիւքիւմէթ դօնաղընտա հէնիւզ նամալիւմ իքէն, Քալքիւթիւն եէրլի ահալիսի, թէքմիլ տույմուշտու, պէլքիմ վուդուսթատան տա էվվէլ քէշֆ իթմիշ իսի։

Վագտա Աֆղանիսթան իչինտէ օլան վուդուսթլարը եէրլիտէն պաշդա տույտագ պիր մէնպաը մըզ եօգ տուր։ պու ճիւմլէ իլէ էմիրին հարէքէթլերինէ տայիր եէրլինին վիրտիյի հավատիսլէրի տէ թիւրահաթ նէվինտէն ատտ իթմէք տախի բէք քեարը ադ տէյիլ տիր։

Զիւնքի Բէշավէր վատիսինէ պիրտէն պիրէ Աֆղան ասքէրի հիւճիւմ իթմէմէսի իչիւն, Եամրուտա ալէլ աճէլէ Հինտիսթան ասքէրի սէվգ օլունտուղու սահիհ տիր։ Եամրուտ եախօտ ճամրուտ տէնիլէն մահալ Բէշավէրտէն սէքիզ միլ ուզագտա տըր, վէ Խայպէր պօղաղընտան տէօրթ միլ։ Նիչին չիմտիյէտէք օրալարը պիր գուվվէի ճէսիմէի ասքէրիյէ իլէ իսթիլա օլունամմըշ տըր, հագիգէթէն թաճիւպէ չայեան տըր։ լաքին հիչ օլմագ իսէ Աֆղան իլէ պիր խուսուսմէթ զուհուրու իհթիմալինտէ օլսուն իլք էվվէլ օրալարը իսթիլա օլունմալը իտի։ Հինտիսթանտան կէլէն ըէսմի հավատիսլէրէ պագբլըը իսէ, (խօշ օնլարա տա թէքմիլ իթիմատ իթմէք ֆարզ տէյիլ եա։) Հինտիսթան հիւքիւմէթինին արգուսու կիտիպ Ալի Մէսճիտ գալէսինի վուրմագ ըմըշ։ լաքին Էմիր պիզտէն էվվէլ տավրանմըշ տըր։ Էմիր պու գալէնին եագընընա տլթը պին ասքէր իլէ օն սէքիզ թօր հազըրլամըշ տէնիյօր։ պու հալտէ Ալի Մէսճիտ իւզերինէ եիւրիւմէք, պիր համագաթ օլուդտան մաատա, Էմիրին օրայա ասքէր թէրաքիւմ իթտիրմէսի պիզիմ հուտուտա պիլէ պիր թէհտիտ տիր։ Պիզիմ պիրտէն պիրէ Ալի Մէսճիտի զավթա գալդըշմամըզ բէք պիր ադը�իչի սայլամաղ։ պաշդա տըր էյէր Աֆղան իսթիլասընա պիր մուդատտէմէ օլմագ իւզրէ միւրատ խայպէր պօղաղընը էլէ կէչիրմէք իսէ։

Պու գալէ հէր նէ գատար հէր թէրաֆը աչըդ պիր տիք թէրէ իւզերինտէ օլտուղունտան արշարտան զայէթ մէթին պիր գալէ կէօրիւնիւր իսէ տէ, էթրաֆտա վէ եագընընտա պունա հաքիմ տահա եիւքսէք թէրէլէրէ տէ օլտուղունտան, պու ճիհէթէ բէք զայիֆ պիր գալէ տիր։ Էվվէթ։ Խայպէր պօղաղընը զավթ իտիւպ տէ պունու տա իքմալա թընտան ատտ իտէրսէք զավթը պիզիմ իչիւն լազըմ տըր։ Շու գատար քի 6 պին Աֆղան ասքէրի մուվաճէհէսինտէ, պիր զարալը տէսթէլ տէ օլամագ։

Պունան մաատա պու գալէյի էլիմիզտէ թութմագ իչիւն պիզէ իքի մուամէլէ լազըմ տըր քի, պիրիսի տահա եիւքսէք թէրէլէրէ մէթէրիսլի վէ խէնտէքլի թապեալար եաքմագ տըր։ օ պիրի տէ կէրէք գալէյէ վէ կէրէք պու թապեալարա միւթէմատի մէքիւլաթ վէ միւհիմմաթ եէթիշտիրմէք տիր քի, իքիսի տէ բէք գօլայ մուամէլէ տէյիլ տիր, իլլա գըշ իսթէ կէլտիյի վագըթլարտա։

Ալի Մէսճիտ գալէսինի ալմագտան միւրատ նէ՞ օլաճագ տըր, չունքի խայպէր պօղաղընը էօնիւնտէ պիր միւթէնա մէվգի թութուպ տա պու պօղաղը արգատան կէլէն պէօյիւք օրտունուն հարէքէթինի սէրպէսթ պրագմագ։ լաքին պու միրուր եալընը Ալի Մէսճիտ գալէսինի էլտէ իթմէմիզ իլէ հասըլ օլամագ, չունքի Եամրուտան ուզագ օրտուղունտան տրգասը տայիմա քէսիլէպիլիր։ վէ օ վագթ պու գալէյի քէնտի հալինէ վէ էթրաֆտան եարտըմըզ պիր հալտէ պրագմագ լազըմ կէլիր, լաքին պու գալէ էօյլէ քէնտի հալինէ պըրաղըլամագ։ վէ պու գալէյի ալտըգտան սօղրա արգատան տէրագապ պէօյիւք օրտու իլէրի եիւրիւմէյէճէքսէ եալընը պու գալէյի ալմագ, ֆէննը հարպճա բէք պէօյիւք պիր խաթա տըր։

Լաքին էյէր մուրատ, խայպէր պօղաղընը թէէմին իթմէք իսէ, պու պօղաղը կէչիպ Աֆղան թարաֆընը գուվվէի ճէսիմէի ասքէրկէ իլէ զավթըմըզտա թութմագ Ալի Մէսճիտ գալէսինի ալմագտան էվլա տըր, օրատա հէմ բիատէ հէմ սիւարի հէմ թօրճու ասքէրիմիզ օլմալը տըր քի խայպէր ահալիսի մէճպուր օլսուն պօղաղը պիզիմ էլիմիզտէ պրագմաղա։

Քեապիլ նէհրինին գըպլէսինտէ օլան Ցագա, վէ շըմալընտա օլան Լալբուրա, պօղաղընը իքի թէրաֆընը թութմագ իչիւն բէք մէշհուր քէօբրիւ պաշլարը օլապիլիր։ Ցագա խայպէրին ինկիլիզ թէրաֆընտան 27 պուչուգ միլ ուզագտա տըր։ Ցագա վատիսի իւչ տէօրթ միլ վասի սահրալար տըր, վէ պիւթիւն էթրաֆը պաղըգ օլտուղունտան դրշ սօվուղունտան զայէթ մուհաֆազալը տըր։ վէ պիւթիւն իշլէնմիշ վէ մահսուլու պօլ եէրլէր տիր։

Լալբուրա օրալարա նիսպէթլէ պիր պէօյիւք շէհր տիր։ Բէշավիրտէն քեապիլէ հէր գաչ եօլ վար իսէ ճիւմլէսի տէ Ցագատտա պիրլէշիր։ 1840 թըշրինի սանիսինտէ, աթլը ասքէրի վէ թօրճուլարը տէօրթ կիւնտէն Եամրուտան պուրայա վասլ օլտուլար։ Աֆղան հաքիմի, պլթը պին ասքէր իլէ Ցըլամաղ։ պաշդա տըր էյէր Աֆղան իսթիլասընա պիր մուդատտէմէ օլմագ իւզրէ միւրատ խայպէր պօղաղընը էլէ կէչիրմէք իսէ։

Պու գալէ հէր նէ գատար հէր թէրաֆը աչըդ պիր տիք թէրէ իւզերինտէ օլտուղունտան արշարտան զայէթ մէթին պիր գալէ կէօրիւնիւր իսէ տէ, էթրաֆտա վէ եագընընտա պունա հաքիմ տահա եիւքսէք թէրէլէրէ տէ օլտուղունտան, պու ճիհէթէ բէք զայիֆ պիր գալէ տիր։ Էվվէթ։ Խայպէր պօղաղընը զավթ իտիւպ տէ պունու տա իքմալա թընտան ատտ իտէրսէք զավթը պիզիմ իչիւն լազըմ տըր։ Շու գատար քի 6 պին Աֆղան ասքէրի մուվաճէհէսինտէ, պիր զարալը տէսթէլ տէ օլամագ։

Պունան մաատա պու գալէյի էլիմիզտէ թութմագ իչիւն պիզէ իքի մուամէլէ լազըմ տըր քի, պիրիսի տահա եիւքսէք թէրէլէրէ մէթէրիսլի վէ խէնտէքլի թապեալար եաքմագ տըր։ օ պիրի տէ կէրէք գալէյէ վէ կէրէք պու թապեալարա միւթէմատի մէքիւլաթ վէ միւհիմմաթ եէթիշտիրմէք տիր քի, իքիսի տէ բէք գօլայ մուամէլէ տէյիլ տիր, իլլա գըշ իսթէ կէլտիյի վագըթլարտա։

Ալի Մէսճիտ գալէսինի ալմագտան միւրատ նէ՞ օլաճագ տըր, չունքի խայպէր պօղաղընը էօնիւնտէ պիր միւթէնա մէվգի թութուպ տա պու պօղաղը արգատան կէլէն պէօյիւք օրտունուն հարէքէթինի սէրպէսթ պրագմագ։ լաքին պու միրուր եալընը Ալի Մէսճիտ գալէսինի էլտէ իթմէմիզ իլէ հասըլ օլամագ, չունքի Եամրուտան ուզագ օրտուղունտան տրգասը տայիմա քէսիլէպիլիր։ վէ օ վագթ պու գալէյի քէնտի հալինէ վէ էթրաֆտան եարտըմըզ պիր հալտէ պրագմագ լազըմ կէլիր, լաքին պու գալէ էօյլէ քէնտի հալինէ պըրաղըլամագ։ վէ պու գալէյի ալտըգտան սօղրա արգատան տէրագապ պէօյիւք օրտու իլէրի եիւրիւմէյէճէքսէ եալընը պու գալէյի ալմագ, ֆէննը հարպճա բէք պէօյիւք պիր խաթա տըր։

Լաքին էյէր մուրատ, խայպէր պօղաղընը թէէմին իթմէք իսէ, պու պօղաղը կէչիպ Աֆղան թարաֆընը գուվվէի ճէսիմէի ասքէրկէ իլէ զավթըմըզտա թութմագ Ալի Մէսճիտ գալէսինի ալմագտան էվլա տըր, օրատա հէմ բիատէ հէմ սիւարի հէմ թօրճու ասքէրիմիզ օլմալը տըր քի խայպէր ահալիսի մէճպուր օլսուն պօղաղը պիզիմ էլիմիզտէ պրագմաղա։

Քեապիլ նէհրինին գըպլէսինտէ օլան Ցագա, վէ շըմալընտա օլան Լալբուրա, պօղաղընը իքի թէրաֆընը թութմագ իչիւն բէք մէշհուր քէօբրիւ պաշլարը օլապիլիր։ Ցագա խայպէրին ինկիլիզ թէրաֆընտան 27 պուչուգ միլ ուզագտա տըր։ Ցագա վատիսի իւչ տէօրթ միլ վասի սահրալար տըր, վէ պիւթիւն էթրաֆը պաղըգ օլտուղունտան դրշ սօվուղունտան զայէթ մուհաֆազալը տըր։ վէ պիւթիւն իշլէնմիշ վէ մահսուլու պօլ եէրլէր տիր։

Լալբուրա օրալարա նիսպէթլէ պիր պէօյիւք շէհր տիր։ Բէշավիրտէն քեապիլէ հէր գաչ եօլ վար իսէ ճիւմլէսի տէ Ցագատտա պիրլէշիր։ 1840 թըշրինի սանիսինտէ, աթլը ասքէրի վէ թօրճուլարը տէօրթ կիւնտէն Եամրուտան պուրայա վասլ օլտուլար։ Աֆղան հաքիմի, պլթը պին ասքէր իլէ Եամրուտա կէլմիշ տիր, վէ իքի թէրաֆտա տա քէրլէ օրայա կէլմէզտէն պիզ օրատատա պուլունապիլիրսիք էյէր էվվէլ տավրանայրտըզ։ 1842 տէ ժէնէրալ Բօլոգ սէքիզ պին ասքէրլէ պուրայա վասլ օլտու։ վագտա էթրաֆտան օն իքի պին դատտար թալիմիզ վէ պաշը պօղուգ Սայս ասքէրի տէ օ վագըթ պիզէ եարտըմա կէլմիշ տիր, լաքին շիմտի ըանա մալիմ տիր քի պունլար Ալի Մէսճիտ վէ Շատի Պաղիւրի պօղաղլարընա կէլմիշ օլսալար տա եինէ ժէնէրալ Բօլոգ քէնտի ասքէրի իլէ զավթ իսէր իտի։

Վագտա տէնէպիլիր քի, սէրիզ պին ասքէրի պիրտէն հաղըրլամագ գօլայ տէյիլ տիր, լաքին պունտան ագտէմքի եաղըրդըմըզ պէնտլէրտէ իսպաթ իթտիք քի, Բէշավիրտէն վէ Բավուլբէնտիտէն էմր օլունտուղու թարիխտէն օն կիւն զարֆընտա պու գատար ասքէր օրալարա թէրաքիւմ իթտիրիլիր իտի։ Էյէր տէնիրսէ քի, շու «օն սէնէլէրտէ բէնճապտան բէք չօգ նագլիյէ հայվանաթը էքսիլտի, օնուն իչիւն նագլիեէ հայվանաթը հազըրլամաեա կիւճլիւք վար ըտը, եախօտ բէնճապ տէվէլէրի Աֆղանիսթան սէֆերինտէ իչէ եարամազլար տէնեճէքսէ, պունուն ճէվապը գօլայ տըր։ պիզիմ պէօյիւք ասքէրի տէբօլարըմըզտա տայիմա խայլը մէվճուտ ֆիլ վէ տէվէ վար տըր։ պունլա։ քիֆաեէթ իթմէսէ տէ ֆաղլասը եէրլի քիրաճըլարտան տա բէք գօլայ թէտարիք օլունապիլիր, հաթթա բէնճապ իլէ թիճարէթ իտէն պիր չօգ Աֆղան տէվէճիլէրի վար քի, պունլար բէք գուվվէթլու հայվանլարա մալիք տիր, պահաճա ույուշուլուղու հալտէ պունլար տա նագլեեէմիզէ գուլլանըլապիլիր իտի։ Ֆիր թագըմ էմրք վէ չիֆթլիք սահիպլէրինտէն տախի պիզէ օլան սատագաթլարընը պիլ ֆիիլ իսպաթ իթմէք իչիւն պէօյլէ նագլեեէ հայվանաթը թալէպ օլունապիլիրտի, հաթթա կէնիշճէ իւճրէթ վէրիլմայի հալտէ, պունլարը պիզէ ճէլպ իթմէքլիյին բօլիթիգաճա էհէմմիյէթի տախի տէրքեար իտի։

Սայըը քիրաճը հայվանլարը տախի, արգատան եէտէք վէ իհթիաթ թագըմընը թաշըմաեա գուլլանըլապիլիր իտի, եախօտ Բէշավէր վատիսինտէն թէտարիք օլունան մահսուլաթը վէ երզագը։ Հէլէ Բէնճապ տէվէլէրինին Աֆղանիսթան սէֆէրինէ գուլլանըլամագ պահսը, բէք թիւրահաթ նէվինտէն տիր։ չունքի աշիքտար կէօրիւնիյօր քի, Հինտիսթան հիւքիւմէթինին միւրատը պու սօն պահարտա ուզուն պիր սէֆերէ տէվամ իթմէք օլմայըպ իլա Բէշավիրտէն տօգսան միլգատար իլէրի կիտիպ օրատա տուրմագ տըր։

Էյէր պունա էվվէլ տավրանայըրզդ, սէքիզ պին ասքէր պունա քեաֆի իտի, լաքին իքի իւչ հաֆթա սօղրաեա գալմասը, պիզի օն պէշ պին ասքէրէ միհթաճ իտէճէք տիր, լաքին օլապիլիր քի Հինտիսթան հիւքիւմէթինին թէտապիրինէ վագըֆ օլմատըգըմըզտան, եաղընը միւլահաղալարա տա զահիպ օլմուշ օլմամ։

Տիւն Սիհատտա օլան մուխպիրիմիզտէն ալըպ, պու սապահ տէրճ իթտիյիմիզ պիր թէլէկրաֆա նազարէն, ճէնէրալ Բօս պէշ պին ասքէր իլէ Եամրուտա կէլմիշ տիր, վէ իքի թէրաֆտա տա քիւլլիյէթլի ասքէր հարէքէթի կէօրիւնիյօր իմիշ։ լաքին պիզիմ թէրաֆընընտան օլան ասքէր հարէքէթի ըէսմի Աֆղան չարուլճուլարընը գօրդուսթմագ իչիւն տիր, չունքի պիր հավատիս վար, վէ պիւթիւն Հինտիսթան ահալիսի տէ պունու պէօյլէ պիլդյօր քի, պիզիմ թէրաֆտան թըշրինի սանի պիր թարիխնտէն էվվէլ պէօյիւք վէ ումումի պիր հարէքէթ օլմայաճագ տըր։ վէ օ վագթլար պիլէ հուտուտուն թէճավուզ օլունաճաղը մէճհուլ տուր, չունքի էօյլէ մէմուլ օլունույօր քի, Աֆղան հաքիմի հուտուտունա • գատար ասքէր թէրաքիւմ իթտիյիմիզի պիզէ օլան սատագաթլարընը պիլ ֆիիլ իսպաթ իթմէք իչիւն պէօյլէ նագլեեէ հայվանաթը թալէպ օլունապիլիրտի, հաթթա կէնիշճէ իւճրէթ վէրիլմայի հալտէ, պունլարը պիզէ ճէլպ իթմէքլիյին բօլիթիգաճա էհէմմիյէթի տախի տէրքեար իտի։

Սայըը քիրաճը հայվանլարը տախի, արգատան եէտէք վէ իհթիաթ թագըմընը թաշըմաեա գուլլանըլապիլիր իտի, եախօտ Բէշավէր վատիսինտէն թէտարիք օլունան մահսուլաթը վէ երզագը։ Հէլէ Բէնճապ տէվէլէրինին Աֆղանիսթան սէֆէրինէ գուլլանըլամագ պահսը, բէք թիւրահաթ նէվինտէն տիր։ չունքի աշիքտար կէօրիւնիյօր քի, Հինտիսթան հիւքիւմէթինին միւրատը պու սօն պահարտա ուզուն պիր սէֆերէ տէվամ իթմէք օլմայըպ իլա Բէշավիրտէն տօգսան միլգատար իլէրի կիտիպ օրատա տուրմագ տըր։

Էյէր պունա էվվէլ տավրանայըրզդ, սէքիզ պին ասքէր պունա քեաֆի իտի, լաքին իքի իւչ հաֆթա սօղրաեա գալմասը, պիզի օն պէշ պին ասքէրէ միհթաճ իտէճէք տիր, լաքին օլապիլիր քի Հինտիսթան հիւքիւմէթինին թէտապիրինէ վագըֆ օլմատըգըմըզտան, եաղընը միւլահաղալարա տա զահիպ օլմուշ օլմամ։

Տիւն Սիհատտա օլան մուխպիրիմիզտէն ալըպ, պու սապահ տէրճ իթտիյիմիզ պիր թէլէկրաֆա նազարէն, ճէնէրալ Բօս պէշ պին ասքէր իլէ Եամրուտա կէլմիշ տիր, վէ իքի թէրաֆտա տա քիւլլիյէթլի ասքէր հարէքէթի կէօրիւնիյօր իմիշ։ լաքին պիզիմ թէրաֆընընտան օլան ասքէր հարէքէթի կէօրիւնիյօր իմիշ։ լաքին պիզիմ թէրաֆընընտան օլան ասքէր հարէքէթի ըէսմի Աֆղան չարուլճուլարընը գօրդուսթմագ իչիւն տիր, չունքի պիր հավատիս վար, վէ պիւթիւն Հինտիսթան ահալիսի տէ պունու պէօյլէ պիլդյօր քի, պիզիմ թէրաֆտան թըշրինի սանի պիր թարիխնտէն էվվէլ պէօյիւք վէ ումումի պիր հարէքէթ օլմայաճագ տըր։ վէ օ վագթլար պիլէ հուտուտուն թէճավուզ օլունաճաղը մէճհուլ տուր, չունքի էօյլէ մէմուլ օլունույօր քի, Աֆղան հաքիմի հուտուտունա • գատար ասքէր թէրաքիւմ իթտիյիմիզի պիզէ օլան սատագաթլարընը պիլ ֆիիլ իսպաթ իթմէք իչիւն պէօյլէ նագլեեէ հայվանաթը թալէպ օլունապիլիրտի, հաթթա կէնիշճէ իւճրէթ վէրիլմայի հալտէ, պունլարը պիզէ ճէլպ իթմէքլիյին բօլիթիգաճա էհէմմիյէթի տախի տէրքեար իտի։

Սայըը քիրաճը հայվանլարը տախի, արգատան եէտէք վէ իհթիաթ թագըմընը թաշըմաեա գուլլանըլապիլիր իտի, եախօտ Բէշավէր վատիսինտէն թէտարիք օլունան մահսուլաթը վէ երզագը։ Հէլէ Բէնճապ տէվէլէրինին Աֆղանիսթան սէֆէրինէ գուլլանըլամագ պահսը, բէք թիւրահաթ նէվինտէն տիր։ չունքի աշիքտար կէօրիւնիյօր քի, Հինտիսթան հիւքիւմէթինին միւրատը պու սօն պահարտա ուզուն պիր սէֆերէ տէվամ իթմէք օլմայըպ իլա Բէշավիրտէն տօգսան միլգատար իլէրի կիտիպ օրատա տուրմագ տըր։

Էյէր պունա էվվէլ տավրանայըրզդ, սէքիզ պին ասքէր պունա քեաֆի իտի, լաքին իքի իւչ հաֆթա սօղրաեա գալմասը, պիզի օն պէշ պին ասքէրէ միհթաճ իտէճէք տիր, լաքին օլապիլիր քի Հինտիսթան հիւքիւմէթինին թէտապիրինէ վագըֆ օլմատըգըմըզտան, եաղընը միւլահաղալարա տա զահիպ օլմուշ օլմամ։

Տիւն Սիհատտա օլան մուխպիրիմիզտէն ալըպ, պու սապահ տէրճ իթտիյիմիզ պիր թէլէկրաֆա նազարէն, ճէնէրալ Բօս պէշ պին ասքէր իլէ Եամրուտա կէլմիշ տիր, վէ իքի թէրաֆտա տա քիւլլիյէթլի

մալիւմ իսի. ճէնէրալ պոնլարըն մուխթարալը առամար օրուպ, պունլարը գեապկլտե ալը դօմանը թէհլիքէլի պիր շէյ օլուղունա էմիրի բէք չապուդ խուկեաթ իթտի, վէ էմիր պունլարը գարաղօլ ալթընա ալըպ ասքէր ըէֆագաթը իլե Աֆղան հուտուսունին էօթէ թէլաֆընա ատտըրը։

Պու իքի զարայէպ պաղիրկեան սէօյլէնակի վէճճ իլե էյեր Հինտիսթան հիւքիւմէթի թէրաֆընան մէմուրէն վէնտէրիմիշլէր իսէ, Հինտիսթան հիւքիւմէթի պունտան պէօյիւք ղիր խոթա իտէմէզ իսի, չիւնքի Աֆղան հաքիմի նէզտինտէ Ռուսկիլիզերի պիւթիւն պիւթիւնէ պաթըրտըգտան մատտա, Ռուսլարը տա պիւթիւն պիւթիւնէ եիւզե չըգարը։

Շարդըլարըն ահվալընա վադքի օլանլարա բանա մալիւմ տիւր քի, ինլարա են զիատե թէյսիր իտէն շէյ իլք մուամէլէ տիր. մէսէլա Ինկիլիզլեր էյեր մէմուրիյէթլէրինտէն ջան մագտետ մուվաֆֆագ օլայրտըլար վէ հաքիմի ավլայա պիլէյիտիլեր սօղրատան ֆուսիա նէ եարտա պօշ ուտու վէ Ինկիլիզ հէր հալտե Աֆղանտա ղալէպէի նուֆուզ իտէր իսի. լաքին Ռուս ժէնէրալը օնլարը գովտուրսպ քէնտիտի ղալէպէ իթմիշ օլտուղունտան, պունտան պէօյէ տե Աֆղանըն Ինկիլիզ թէվճճիհիւ մուհալֆապիլմատէն տիր։

Ռուս սեֆարէթի իլե Քեապկէ կիտէն, պիր գաչ ղապիթ վէ գէրդ էլլի գաղագտան իպարէթ խէտե, Աֆղան հուտուաղարընտա Ռուսլարըն իւչ գուվվէթլի գօլ ատէրի պուլունտուղտ տա մալիւմ տիւր. կօլօս նամ Ռուս՞կաղէթտը պունու հիւքեայե իթտիքտէն ազգրա, իշարէթը՝ մախսուսե իլե շու քէլամըրը տա եազմըշ տուր. —

«Բուսիա էմ թէ-ֆէո պէնտէ ուն
«մահուգէպտե Ինկիլէզ նուբլ տէրէրտի-
«լէրը բայէն ենէ ֆոե ֆոե պէնտէ վէ Ռուս-
«էրը ալդատ Բուս գա շէնտե Աֆղան-Ինտ-
«կիլիզ գէնգատե ֆոգթերուֆլարը բայէն է-
«պէնէ տիր։»

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Էտիրնէտէն իւչ իսկա իլե պաղրըմըզ 30 իյուլ թարիխլի պիր մէքթուպտա, ամիրէքի վուգուատի հիքեայէ օղուտնույօր։

Ժէնէրալ Թօթլէպէնին գտիրնէեէ ավտէթինտէ, էրմէնի առաջնորդ վէքիլի իլե Ռում մէթրօբօլիտի, իքիսի պիրտէն նամիզատլըզ պէհանէսի իլե ժէնէրալը մուշարիկյէհ վիղիթա վիրմէմիշ օլտուգլարընտան, հիւքիւմէթ, պէօյլե պիր սախթէ նամիզատլըզտան ատայը հիսատէթլէնէրէք, «միկեր պիր ըէսմանե եինե պու հաքէքէթատ պուլունտաճագ օլուրլար իսէ, թապիպ մարիֆէթիյլե մուայէնէ իթտիրիլէճէքլերինի պէյան իթմիշ տիր։

Մալիւմիկյէհ առաջնորդ վէքիլի Գէորգ վարդապետ, կէչէնտե Ցէտե ազտաճա կիթմիշ օլուպ, ավտէթինտե, պէրապէրինճէ տըմըշ օլտուղու պիր խոչ իլե պրոթիւն դութուսունու, ճիւպպէ վէ էվվալիմաթընը գէյտուղու չանթասընա վաղ իթմիշ օլուպ, էտիրնէ սթասիօնունա կէլտիքտէ, ագրապասընա թէզ գավուշմագ արզուսիյլէ աճէլէթէն վակօնտան էնմիշ, վէ պէրապէրինճէ օլան չանթայը վէ գաւազանընը ունութմուշ իրթէսի կիւնիւ սապահ. լայրն քեահեա վէ Ժամկոչլար գօշտուրուլմուշլար իսէ տէ, եալընը դաւազան պուլունուր, քի պիր էմնիյէթլի էլէ կէչմիշ իսի. չանթայը տախի ատրգ վէ պօշ պուլմուշլար. սրբութիւն գութուսու իլե խոչ վէ ճիւպպէսի պրդգաթ օլունմուշ. վէ էօղիւրիւ գապահաթընտան պէօյիւք օլարագ, մէղքիւր զիդբյմէթ չէյլերի արամագ իւզրե չըմէնտքիր գօնտիքթէօրլերինի իսթինթագ ալթընա ալտրմըշ, վէ հալ պուքի, Ռուս մէմուրինի, պէօյլե արգգաթտրգ վէ մէղհէպինէ ըիայէթսիզ ըուհանիեի զէմմ իթտիքլերինտէն, միւմանիլյէհ Գէորգ վարդապետ, տավասընը մուհաֆազա իչինե, հիւքիւմէթ մէմուրինի հուզուրունա չըգմագտան հիճապ իտուսը, խասթալըգ պէհանէ իթմէքտէ պուլունույօր։ Շաեանը թէտանճիպ եէրի չու տուր քի, բաթրիգ Ներսէս Սրբազան հաղրէթլերի, պու վագբայը խապէր ալմըշ իսե տէ, Գէորգ վարդապետ հագգընտա հիչ պիր նեվ միւճաղաթ թէրթիպ ու էմր իթմէմիշ տիր։

(Մէքթուպ սահիպլերի, կէրէք միւմանիլյէհ Գէորգ վարդապետ վէ կէրէք էտիրնէեէ ալէյումումումաբը միլլիեթմիղին հալի հագգընտա պագը մէրթէպէ միւթթէսիֆ խապերլեր վէ մալիւմաթ վիրեեօրլար իսե տէ, տերճինտէն ՀԱՅԿԱՆՈՑ գրդ մէքթէպլիմիզ օլուպ, մատտի իտարէսի իչինե հէր նէ գատար մահիյէ 20—25 մէճիտի միլլէթ սանտըղընտան վերիլիր իսե տէ, քիթապ իլե պերապեր ֆազլա օլարագ պէհիր չօճուգտան սէնէվի պիրերտե մէճիտի ախշ օլունուր։ Ֆիլվագի թահսիլաթընտա կիւճլիւք վար իսե տէ պունտա տախի թարիգի ատալգա սիւրուք իտիլերէք թէսհիլաթ վուգուպ պուլմուշ տուր։

Իտարէնին ճիհէթի իլմիեսի, տօղրուսու բէք զիյատե մէսհէ շայան տըր. իշլու մէքթէպ քիւշատ օլունալը, (չիւնքի մուպատէմա Այնթապտա գըզլար իչինե մէքթէպիմիզ օլմայըպ, զավալը գըզլար, եա էվ քէօշէլերինտե պօշ վագբթ կէչիրմէեէ մէճպուր օլուրլար իսի. վէ եալոա, իշլերինտէն պիր գըսմը, երքէք չօճուգլարա մախսուսմէքթէպլերե կիտերլեր իսի.) թամ օն սէքիզ այ օլուպ, մէմուրին ղայրի թէգատուիմ իթմիշ տիր. պիրա միւատհէնե սէօյլերիմ քի շակիրտանըն էքսէրիսի (պու սէնե տալիլ օլանլար միւսթէսնա) ա. բ. գ. տէն պէտէն չիմտի, քերականութիւն, թուրքանութիւն, աշխարհագրութիւն, Ազգ. վէ Սըրբազան պատմութիւն, քրիստոնէական վարդապետութիւն, եազը վէ պիրազտա էլ հիւներլերի թահսիլ իթմէքտե տիրլեր. ճէպա պունուն հիքմէթի նէ՞րէտե տիր, մէկէրչի սընգը նիսա ֆէրասէթլի, սընգը զիւքիւր ֆէրասէթսի՞ զ մի եարատըմըշ տըր, մէկէրչի պունլարա հէտայէթի ըէպպանիյէ՞ մի եէթիշմիշ տիր. խայրը՛, խալիգ իքի սընգը տա պիր սիյագտա խալիգ վէ ագլ ուտիրայէթճէ պիր զատեեէ թաթպիդ էթմիշ, վէ ինայէթի պարի ճէմիի ալէմէ իհսան պույրուլմուշ տուր. պունուն հիքմէթի իսե պաչգա պիր շէյ օլմայուպ, անճագ վէ անճագ միւտերրիսան վէ խատէմինին հյֆաի վագիֆե վէ զայրէթի միլլեեէլերինտե տիր. քիմ ինքեար իտէպլիր Արմենակ էֆէնտի Պալատսարեանըն ըէֆիղլերի իլե պերապեր ճանսիբէրանե տարքը էվգաթ իտէրէք մատտի վէ մանէվի հիմմէթ, վէ վարիչի օրան ՀԱՅԿԱՆՈՑ նամ գըզ մէքթէպլիմիզ օլուպ, մատտի իտարէսի իչինե հէր նէ գատար մահիյէ 20—25 մէճիտի միլլէթ սանտըղընտան վերիլիր իսե տէ, քիթապ իլե պերապեր ֆազլա օլարագ պէհիր չօճուգտան սէնէվի պիրերտե մէճիտի ախշ օլունուր։ Ֆիլվագի թահսիլաթընտա կիւճլիւք վար իսե տէ պունտա տախի թարիգի ատալգա սիւրուք իտիլերէք թէսհիլաթ վուգուպ պուլմուշ տուր։

Իտարէնին ճիհէթի իլմիեսի, տօղրուսու բէք զիյատե մէսհէ շայան տըր. իշլու մէքթէպ քիւշատ օլունալը, (չիւնքի մուպատէմա Այնթապտա գըզլար իչինե մէքթէպիմիզ օլմայըպ, զավալը գըզլար, եա էվ քէօշէլերինտե պօշ վագբթ կէչիրմէեէ մէճպուր օլուրլար իսի. վէ եալոա, իշլերինտէն պիր գըսմը, երքէք չօճուգլարա մախսուսմէքթէպլերե կիտերլեր իսի.) թամ օն սէքիզ այ օլուպ, մէմուրին ղայրի թէգատուիմ իթմիշ տիր. պիրա միւատհէնե սէօյլերիմ քի շակիրտանըն էքսէրիսի (պու սէնե տալիլ օլանլար միւսթէսնա) ա. բ. գ. տէն պէտէն չիմտի, քերականութիւն, թուրքանութիւն, աշխարհագրութիւն, Ազգ. վէ Սըրբազան պատմութիւն, քրիստոնէական վարդապետութիւն, եազը վէ պիրազտա էլ հիւներլերի թահսիլ իթմէքտե տիրլեր. ճէպա պունուն հիքմէթի նէ՞րէտե տիր, մէկէրչի սընգը նիսա ֆէրասէթլի, սընգը զիւքիւր ֆէրասէթսի՞ զ մի եարատըմըշ տըր, մէկէրչի պունլարա հէտայէթի ըէպպանիյէ՞ մի եէթիշմիշ տիր. խայրը՛, խալիգ իքի սընգը տա պիր սիյագտա խալիգ վէ ագլ ուտիրայէթճէ պիր զատեեէ թաթպիդ էթմիշ, վէ ինայէթի պարի ճէմիի ալէմէ իհսան պույրուլմուշ տուր. պունուն հիքմէթի իսե պաչգա պիր շէյ օլմայուպ, անճագ վէ անճագ միւտերրիսան վէ խատէմինին հյֆաի վագիֆե վէ զայրէթի միլլեեէլերինտե տիր. քիմ ինքեար իտէպլիր Արմենակ էֆէնտի Պալատսարեանըն ըէֆիղլերի իլե պերապեր ճանսիբէրանե տարքը էվգաթ իտէրէք մատտի վէ մանէվի հիմմէթ, վէ

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՔԲԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

ՂՕՄ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷԼԷՐԻ
(Թէմուզ իպթիտասընտան ԺԵ իյուլ գատարի)

ՄԷՀՄԷԹ Ալի բաշա.

(379 նումէրօյան պեվմ)

Հպթթա ազլինի տախի թասավվուր իթմիշ իտի, լաքին ԱՀՄԷԹ Էյուպ բաշա Սթամպօլտա էսքի թագըմտան ղիատե իսթիսհապ օլունտուղունտան, ՄԷՀԷՄՄԷԹ Ալի բաշա պունա ճէսարէթ իտէմէտի, չիւնքի տահա քէնտի հագգընտա տա միլլէթին պիր պէօյիւք էմնիյէթի եօղուտու, վէ չօգլարը ֆնտինտե հալա էճնէպի տախի սայլըը ըտը։ ՄԷՀԷՄՄԷԹ Ալի, Մըսըր ասքէրինտէն վէ գօմանտանլարը խըտիվզատե Հասան բաշատան տախի ֆեճճուտ տեյիլ իտի, լաքին պունլարը տա թահթը գօմանտասընա ապաճագ գատար նուֆուզու եօղուտու, չիւնքի ա. Հասան բաշա իսթէրսե տիյներ վոտ Սերտարը Էքրէմին եմրինի իսթէր իսե տիյնէմէզ իսի։

Իմամի Մէհէմմէտ Ալի մէվճուտու մայէթի վէ Սթամպօլատան վէլէն իմատատ ասքէրինի նիզամա գօյմագտան, վէ պաշը պօղուդ վէ չէրքէսլերի տե միւմքին մերթէպէ թահթը զապթա ալմագտան ղիատե պիր շէյ եարամասը. լաքին Օսմանը օրտուսու տա օրտու օլտու, վէ լազըմ կէլէն մէվգիլերե միւֆրեզե գօլլար վաղ օլունտուգտան սոնրա։ ՄԷՀՄԷԹ Ալի բաշա գօմանտասընտա ալթմըշ սպին ասքէր վէ հէր հարպ էտէվաթը վէ թէրթիպաթը իլե միւքէմմէլ իքի պէօյիւք օրտու վար ըտը։

Էվրօպա միւվէրրիխլերի ՄԷՀՄԷԹ Ալի բաշանըն պէօյլե իքի մունթազամ օրտու թէշքիլինի վէ պու պապատ ֆէվզելատե պիր իդթիտար վէ մէհարէթ կէօսթերտյինի մեհ իթմէքլե պէրապեր օնտա պիր պէօյիւք տե գուսուր պուլուրլար։ Ասքէրի նիզամ իչինե ՄԷՀՄԷԹ Ալիյի պիրինճի գօմանտան ատտ իտէրլեր, լաքին Սերտարը Էքրէմ օղմասը իչինե լազըմ կէլէն ճէսարէթ վէ կէօղ բէքլիյի եօղուտու տեյլեր։ Էյեր պու օրտուլարը տեյլեր, օրտուլարը օգատար թահթը նիզամա ալմագ իչին օթուզ գըրդ կիւն վագթ ղազպ իթմէյիպ, տօղրու Զարէվիչ օրտուսու իւզերինե հիճիւմ իթմէլիյիտի, չիւնքի Զարէվիչ օրտուսու • վագթ հէմ իքլիյէ պէօլիւնմիշ, հէմ տե էօթէյէ պէրույե սեվգ իթտիյի միւֆրեզե ղ օլլարատան բէք զայիֆ տիւշմիշ, վէ եագընտա պիր իստատ վիրուտինե տե իւմիտի եօղուտու։ Բլեֆնատա Ռուսլար իքի տէֆա պօղուլուպ, նիհայէթ խատտա ասքերի վէ սայիր ասքեր տախի իմատալարընա կէլինճէյէտէք, եէթմիշ կիւն դատար թէտաֆիտե պուպունտուլար, պիւթիւն միւվէրրիխլեր պիլ իթթիֆագ տերլեր քի, էյեր Օսմանը գօմանտանլարը ֆէնը հարպէ վագբի օլայըտըլար, կերէք կրան տիւդ նիզօլա օրտուսունու վէ կերէք Զաքէվիչ օրտուսունու իքիսինի տե թունայա աէօքէպկիրլեր վէ Ռումէլի սեֆերի վէ ահվալի պիւթիւն պիւթիւնէ պաչգա պիր սիրէթ քէսպ իտէպկիրտի։ Լաքին պունդա նէ Օսման բաշա աղնատը, նէ Սիւլեյման բաշա նէ տե ՄԷՀՄԷՄ Ալի։ Սիւլեյման բաշա պէյհուտե եէրտե Շիպզա իլե ուղրաշչը օ գատար ասքեր թէլէֆ իթտի. Օսման բաշա պիր տիւրլիւ պիր պուվվէի ճէսիմե իլե բլեվնատան տըշարը ուղրայամատը, վէ ՄԷՀԷՄՄԷԹ Ալի բաշա տախի Զարէվիչ օրտուսու իւզերինե թէքմիլ պիր հիճիւմ իտէմտի։

Պու տուր ումում Էյրօբա միւվէրրիխլերինին պիլ իթթիֆագ հիւքմիւ, վէ պունու պիլզ տե հիքեայե նէվինտէն օլարագ պէօյլե եազմայա մէճպուրուզ, լաքին իչ եիւզիինիւ պիլմէտիյիմիզտէն, վէ պիզիմ գօմանտանլարը պու խուսուսլարտա թէպրիկի չի զիմմէթ իտէմէզլեր մի օնա տա վագբի օլամատըզըմըզտան, պէօյլե եազըրզ գագաթ պու հիւքմէ հիսսատտար օլամայըզ։

ՄԷՀԷՄՄԷԹ Ալի մէզքիւր իքի օրտույու տա թանզիմ իթտիյի սըրատա Զարէվիչ օրտուսունգուն քիւլլիսի, պէօյիւք Լօմ Նէհրինին սոլ թէրաֆընտա օլուպ, սաղ թէրաֆընտա իսե Ռուսլարըն պէշ օն եէրտե միւֆրեզե գօլլարը վար ըտը։ ՄԷՀԷՄՄԷԹ Ալինին իւք իչի Ռուսլարըն պու միւֆրեզե գօլլարը թէքմիլ վուրմագ վէ հէր հալտե սաղ թէրաֆա աթմագ օլուպ, պու սէպպէլլէ Եէոնա, Գաուբէօյ, Այաղլար, Պագչիչէր, Սաանա, Սպահիլեր, խուսուսի իլե Գարա Հասան քէօյիւ, Գօղիլեէվօ, Ապլօվօ, Բօբ քէօյիւ վէ Սինան քէօյիւ թէրաֆլարընտա պէօյիւք քիւչիւք պիր չօգ քէշֆ մուհարեպէլերի օլտու, վէ պունապ իքի թէրաֆ ասքերի տե ֆէվգէլ ատե չէճաաթլար կէօսթերտիլեր, լաքին պէօյիւք մուհարեպէլերե նիսպէթէլ պունլար ուֆագ չէյլեր օլտուղունտան, պունլարին թաֆսիլաթընա տա թարիխմիշլին մուխթասարլըզը թէհամմիլ իսէմէզ, եալընըզ թէսսուֆլե շունու տե յէպիլիրիզ քի պու մուհարեպէլերտե Օսմանը նիզամասքերի նէ տերէճէ չան վէ չէրքէֆ գոզանտը իսե, պաչը պօղուդլար զէյլեքլեր վէ չէրքէղլեր տե օ գատար նամուս զայպ իթտիլեր վէ մուէպպէտէն պէանամ օլաճագ վահշիյաթ հարէքէթլերինտե պուլունտուլար։ ՄԷՀԷՄՄԷԹ Ալի բաշա չօգ չոլըշտը պունլարը պիր նէվի նիզամ ալթընա ալմայա, ֆագաթ գաֆիլ օլամատը։ (ՏԻՆԷՏ)

սայ ու տիգդաթինը քի մէքթէպի մէղքիւր չու միւտաէթի գալիէ զարֆընա իլէրիլէմիշ տիր։ Ֆիլ վագի միւմայլէ,յէ վանիպէտէն պուլունան թէշէքքիւրիւմիւզիւ թագտիմէ պօրճլույուզ, չիւնքի Հոգաբարձութիւնիւն իւղերլերին տէ էմնիէթի քեամիլէսի պուլունաուղունտան, մէքթէպի մէղքիւրուն իտարէի մատտիէ վէ իւմիէսինի քէնտիսինէ թէրք իթմիշէր վէ միւճիպլինճէ մուվաֆֆաղ օլունուեօր իսէ տէ, պէօյլէ աղլը խըզմէթէն միւմայլէյէն պիր կիւն թաճիզ օլաճաղը տա թագտի օլուպ, իմոի չու մէքթէպի նազարը տիդդաթա ալմալարընը Հոգաբարձու էֆէնտիլերէն իլթիմաս իտէրիզ։

Ս-ԼԷՌ, ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ Մ. ՍԱՆՈՒՑ մէքթէպի քի 70 չակիրտանը միլլէթվիը ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ԹԱՆԳԱՐԱՆ ընկերութիւն էօհտէսինտէ խուսուսի պիր երքէք մէքթէպի օլուպ իւչ վարժապետ պիր տէ կառավարիչ իլէ իտարէ օլունուր. մատտի խուսուստա հէր պիր մասրաֆը ընկերութիւնա այիտ օլմագ իւզրէ չօճուգլարտան սէնէվի մագթու պիր իւճրէթ ալընընը, քի 300 մէճիտիէյէ պալիզ օլուպ մէսարիֆ իսէ 50 մէճիտի զիատէ վուգու պուլտուղունտան պու. նօգտան ընկերութիւնտան դաբատրլը. ընկերութիւն պունա թէհամմիլ իթտիյի թագտիրտէ պիր գաչընը պէր թարաֆ ի-տերէք ինսաֆը բէտէրլէր իյֆաի տէյն իթմէյիպ թահսիլաթ չէ-թինլէշմիշ օլտուղունտան իւմիտ քէսիքլիյի հէօքմ իտէյօր. չիւնքի սէնէ պաշը հէման թէգարուպ իթմէքտէ օլուպ, հալ պու քի էլէէվմ 220 մէճիտի մրգտարը ալաճաղ գալմրշ տրը։

Իտարէնին ճիհէթի իլմիէսինէ կէլինճէ, պու մէքթէպ տէօրթ սէնէտէն պէրու տէվամ իտէրէք էլէէվմ, երկրաչափութիւն (հէնտէսէ), քերականութիւն, թուաբանութիւն, աշխարհագրութիւն, Ազգ. վէ Սրբազան պատմութիւն, դեղագրութիւն (եաղը) թէտրիս ու թալիմ օլունտուղու միսիլլու, Ա. կարգա տախի ալճէպրա վէ ֆրանսըզճա պաշլատըրմրշ տրը. թէգատիւմիւ իսէ կէչէն սէնէլէրէ նիսպէթլէ գուսուրլը կէօրիւնիւեօր. պունուն սագլ սէպէպի, մատտի իտարէնին կիւճլիկիւ տիր, չիւնքի բէտէրլէր պօրճլարընը վագթընա էտա իթմէզ, ընկերութիւն իսէ սէրմայէսինի պինայա սարֆ իթմէքտէ օլտուղունտան, խատէմէնէ մաաշ կիւնիւնտէ վերիլէմէզ. օլ ճիհէթլէ մէրգումուն էյֆաի խըզմէթլերինտէ թէքեասիւլ իթմէքտէ պուլունմաղլա, սէնէյնի սագրդա միսիլու իլերու կիտէմէէճէկի շիւպհէսէն միւսթաղնի տիր։ Պու պապտէ ինսաֆլը բէտէրլերէ խասէթէն ըճա իտէրիզքի չու տէյնլերինի հիմմէթ իտէրէք ընկերութիւնու դայրըմաղլար իսէտ, պարի քէնտի էվլատլարընը ահբսընլար, վէ գուրունուն պէհանէսի իլէ եաշ տա եանմասընը։

Սեն Բօնո հավատքը.

Թոյմ. ղաղէթասը, Թըշր, էվվել 12 թարիխլէ Տերասատէթտէն շու խապէրի ալըյօր.—«Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Լօպանօֆ Սաֆվէթ բաշա հազրէթլերինէ պիլտիրտի քի, (Ռուսիա վէ տէվլէթի Ալիյէ պէյնինտէքի) մուահէտէյի գաթիէ իմզալանմայընճա, Ռուս ասքերի էտիրնէեի թէրք իթմէ-

եէճէքլէր տիր։ Ռուսիա սէֆիրի պու սուրէթլէ Պապը Ալինին մուխալիֆէթինէ ղալէպէ իթմէք է-մէլինտէ տիր. Պապը Ալինին մուխալիֆէթի իսէ, շիմտի մուահէտէի մէղքիւրէնին անճագ պիր ֆըրգասը հագդընտա տըր։»

—Բէշթա, 13 թ. էվ.

Մէնպաի մէվսուգտան խապէր ալընարդընա կէօրէ, վագը օլան ռիվայաթ խիլաֆընա օլարագ, Պօսնա վէ Հէրսէքին թէշքիլի ի-տարէսինէ մէմուր գօմիսիօն հէ-նուզ մուամէլաթընը թէքմիլ իթ-մէմիշ տիր։ Պու գօմիսիօն անճագ Պէրլին ահանամէսինէ թէվֆիգի մուամէլէ իթմէքտէ օլուպ, էյա-լաթը մէղքիւրէ իչիւն տէյիլ Ասթրիայա իլհագ օլմագ, իլլա անճագ պիր իսթիլա հալի ֆարզ իթմէքտէ տիր։

—Աժանս Հավասըն մալիւմա-թընա կէօրէ, Մ. Համնտա, էս-համը օսմանլիյէ համիլլերինին ին-կիլիզ վէ Ֆրանսըզ գօմիթէլերի նամընա օլարագ, Պապը Ալիյէ աթի իւլ պէյան թէտալիրի թէք-լիֆ իթմիշ տիր։—

«100 տէ 6 ֆայիզլի խարիճի իսթիգրազաթ, իսրաճլարը ֆիյա-թընա ինտիրիլէճէք, վէ անճագ 100 տէ 4 1/2 ֆայիզէրի օլաճագ տըր. պու սուրէթլէ, տույունը Օսմանիէէնին ըէս էլ մալի 68 մի-լիոն ինկիլիզ լիրասընտան, 41 միլիոն ինկիլիզ լիրասընա թէն-ղիլ իտիլմիշ, վէ տույունը մէղ-քիւրէնին ֆայիզ վէ ըէս էլ մալի-նի թէէտիէէէ մախսուս օլան սենէվի մէպլաղ, 5 միլիոն 861 պին ինկիլիզ լիրասընտան, 2 միլ-եոն ինկ. լիրասընա թէնզիլ իտիլ-միշ օլաճագ տըր։

«Իշպու սենէվի մէպլաղ, Տէր-սատէթ կէօմրիւյիւ վէ տուխան վէ Թուզ վէ թէգբէրէ վէ Եվրա-գը սահիհէ իլէ բուլ հասըլաթը իլէ թէէմին իտիլիպ, հասըլաթը մէղքիւրէ, ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ գօմիթէլերի թարաֆընտան թա-յին դըլընմըշ պիր գօմիսիօնա թէսլիմ իտիլէճէք տիր։

«100 տէ 5 ֆայիզլի իսթիգ-րազ տախի, իսրաճը ֆիյաթը օ-լան 43է թէնզիլ իտիլէճէք, վէ պու սուրէթլէ, 75 միլիոն ինկ. լիրասընտան իպարէթ օլան ըէս էլ մալի, 33 միլիոնա ինտիրիմիշ օլաճագ տըր։ Պու իսթիդրազլն ֆայիզի տախի անճագ 100 տէ 9 օլաճագ, վէ պու տա, եօ-գարըստա կէօսթէրիլէն հասըլաթ իլէ թէէմին իտիլէճէք տիր։»

Աժանս Հավասըն մալիւմաթընա կէօրէ, Պապը Ալի Լօնարա սէ-ֆարէթի սէնիէսինէ չէքտիյի պիր թէլէկրաֆը Մ. Համնտա շու ճէվապը վերմիշ քի, ումումի մէսայիլի մալիէէնին թահթը թէսդիգդա ալընմասը իչիւն ան-դարիպ պիր գօմիսիօն թէշէք-քիւլ իտէճէք օլտուղունտան, քէնտիսի պու թէտալիրի թահթը թէղէքքիւրէ ալամաղ, վէ ֆա-գաթ, գօմիսիօնը մէղքիւր թէ-շէքքիւլ իթտիքտէ, իլք իճթի-մաընտա, Մ. Համնտաուն պու թէտալիրի թէքլիֆ օլունաճագ տըր։

—Ս. Բէթերսպուրկ, 11 թ. էվ վէլ.

Խապէր վիրիլտիէինէ կէօրէ, էյէր Ռուսիա մալիէե նէզարէթի, Բարիստէն պիր իսթիդրազ ադ-ընա մուվաֆֆաղ օլուր իսէ, պու իսթիդրազ, Ռուս գայմէսի-նին գըյմէթ քէսպ ելմէսի իչին մէղքիւր գայմէի բիացատան սաթուն ճալմաղա իսթիմալ օլու-նաճագ տըր։

—Աժանս Հավասըն Բօմատան 13 թարիխլէյէ խապէր վիրտիի-նէ կէօրէ, Եունանիսթան վէ տէվ-լէթի Ալիէե պէյնինտէ մուհարէ-պէ վուգուինտէ, Աւսթրիա Եու-նան իլէ իթթիֆագ իտէճէի, վէ պու իթթիֆագդն էսասը հագ-գընտա Աւսթրիանըն շիմտի մի-զաքէրէտէ պուլունտուղու, տէ-վայիքի տիրլօմաթիդ ելեէտ թէէ-մին իտիլիյօր։

—Ցերսատէթ, 13 թ. էվվել.

Գարատաղ իմարէթի Պապը Ա-լիեէ պէյան իթտի քի, Պէրլին ահանամէսի միճիպլինճէ, քէնտի-սինէ թէրքի ղազմ կէլէն եէրլեր թէսլիմ իտիլմէեինճէ, Գարատաղ-տաքի իսէրայի Օսմանիէէ իտէ իտիլմէեէճէք տիր։

Ռումանիա տախի պիլտիրմիշ տիր քի, քէնտի թօբրաղընտա ի-գամէթ իթմիշ օլան Օսմանլը է-սիրլերինին մէսարիֆի թէէտիէէ օլունմայընճա, հէնուզ Ռումանիա-տա պուլունան իսէրայի Օսմա-նիէէ իտէ իտիլմէեէճէք տիր։ Ռումանիա հիւքիմէթի, պու մէ-սարիֆաթա պէտէլ, վիանին գա-լէսինտէքի լեվազիմաթը հարպի-եէնին քէնտիսինէ թէրքինի քեա-ֆի ատտ իտէյօր։

—Ցերսատէթ, 14 թ. էվվել.

Պէրլին ահանամէսի միճիպլին-ճէ, Շարգի Ռումէլինին իտարէի մալիյէսի իչիւն Պապը Ալի վէ Շար-գի Ռումէլի գօմիսիօնու պէյնին-տէ իթթիֆագ հուսուլ կէլմէսի իգթիդա իթտիեինտէն Պապը Ա-լի, վիլայէթի մէղքիւրէնին իտա-րէի մալիէեսի քէնտիսինէ իհալէ օլունմասընը թալէպ, վէ ֆագաթ գօմիսէրլերին թահթը նէզարէ-թինտէ պուլունմասընը թէքլիֆ իտէյօր։ Ռուսիա, Պապը Ալինին պու թալէպլինէ հագդ վիրէյօր։

Իթթիֆագ հուսուլ ղազրը միւմքին օլտուգտա, Ռուսիա Շարգի Ռումէլինին ումուրը մա-լիէեսինի քէնտիսի իտարէէ տէ-վամ իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երեսփոխական ժողով.

Ճումատա իրթէսի կիւնքի նիւս-խէմիզտէ, եէրիմիզին միւսատէ-սի օլմատըղընտան, Երեսփոխա-նական ժողովուն ճումատա կիւնքի իճթիմաընա միւթաալիգ պաղը հատիսէլէրտէն պահս իթմէեի պու կիւնէ թէէիրիր իթմիշ իտիք։

Էվրագը բէսսիեէմ (գուլլանտը-ղը լուղէթ պոյ-ոն տըր) վար տըր տէեէրէք իքի այտան պէրու միլ-լէթի պիր պիրինէ կէչիրմիշ վէ հէր քէսին շիւպհէեէ զէհապընա սէպէպ օլմուշ օլան Պէկեան է-ֆէնտի, կէչէն ճումատա կիւնիւ վէլհասըլ քէնտի մագսէտինէ նա-յիլ օլմուշ տուր։

Էֆէնտիի միւմայլէյէ, ճումատա կիւնքի մէճլիստէ սրֆթաթը ըէս-միյէեի հայիզ հիչ պիր նէվ եվ-բագ օրթայա չըղարամաեարադ, Զսատաթ գատար ուզուն պիր թահ-բիրաթ գրատաթ իթմիշ տիր, քի պունտա պաշլըճա շու չէյի իսպաթ իթմէք իսթէմէքտէ իտի քի, էր-մէնի վէքիլլերի Գոնկրէեէ պիր Էրմէնի մէսէլէսի արզ իթմէմիշլեր վէ մուխթարիյէթ (ոնոմ) թալէ-պինտէ պուլունմամըշլար տըր։ Ֆագաթ, Խորէն Նարպէյ Սրբա-զանըն Պէկեան էֆէնտիյէ Պերլին-տէն եազըլըր վէ Պէկեան էֆէն-տինին ճումատա կիւնքի իճթիմաընտա գրատաթ իթտիյի պիր մէք-թուպտա, լուղէթ պէ լուղէթ չէօյ-լէ եազըլը տըր.—«Մե՛ Հայոսպանի համար ինձուրինուրինդ (օթնօնոմի) յեռ-բեբելու կուշնարինդ. երբ ըբյոլըղին, այն ատան Հայոսպանի էրյա Անէղեց հը-կըզուրինը պիտի ինդրինդ։» Թերճէմէ-սի.—«Պիզ Էրմէնիսթան իշիւն մուխթարիեէթ էլէ կէթիրմէէ չալըշըեօրուզ. էյէր մուվաֆֆաղ օլմազ իսէք, օլ վագըթ Էրմէնիս-թան իւզերինէ ինկիլթերրանըն նէզարէթինի թալէպ իսէճէյիզ։»

Սուհուլէթլէ անլաշըլաճաղը վէճհլէ, Խորէն Նարպէյ Սրբազա-նըն մէքթուպունուն պու ֆըգրա-սը, Պէկեան էֆէնտինին իֆատա-թընը թաստիք իթմէտիքտէն մա-ատա, հաթթա աքսինի իսպաթ իչիւն ալէնի պիր տէլիլ տիր։

Պէկեան էֆէնտի, բեմին իւղ-բինտէն իֆատաթը վագրասընա տէվամ իթտիքտէ, Բաթրիդ հազ-բէթլերի լաղմ կէլէն իզահաթը մուհիմմէեի վիրտիքտէն վէ եալան եանլըշ պիր չօգ մալիւմաթընը ճէրհ իթտիքտէն սօնրա, պիր գաչ տէֆա տախի Պէկեան էֆէնտիյէ խիթաղ իտէրէք, էֆէնտիի միւ-մայլէյէն, միլլէթին մէնաֆիինէ մուղայիր պիր հարէքէթտէ պու-լունմագտա վէ ատէթա խիեանէթ իթմէքտէ օլտուղունու իսթար իթմիշ տիր։

Պէկեան էֆէնտի Բաթրիդ հազ-բէթլերի ալէյհինտէ էտասընը պիր իթթիհամամտէն իպարէթ օ-լան գրիթիգա նութգունա խի-թամ վիրիպ, Բաթրիդ հազրէթ-լերի թարաֆընտան իզահաթը լա-զըմէնին իթասը իւզերինէ, ումում երեսփոխանութիւն հէյէթի վէ 800 քիչի գատար հազրը պուլու-նան ահալի իւչ տէֆա չէտիտ էլ չըրբամալարը իլէ, Բաթրիդ հազ-բէթլերինի ալգըշամըշար տըր։

—

Վարժապետական ժողով.

Պու հէյէթ բաղար կիւնիւ իւ-չինճիւ տէֆա օլարագ ադաը իճ-թիմա իթտի, վէ ֆագաթ, Էրմէնի խաճէկեանը վէ մէքթէպ միւսի-րանը հէյէթինին հալինի իսլահ-տան իպարէթ օլան մէսէլէ հագ-դընտա, հէնուզ պիր գարարը գաթի իթա իտէմէտի։

—

Էրզրումի.

Էրմէնիսթանտա ուլումէ սէնա-լինին թերազդըսընա չալըշմագ մագսէտիյլէ Էրմէնի թիւճարանը էֆէնտիլերտէն միւրէքքէպ մէճ-լիս, պու կիւն, Բաթրիդ Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինին թահ-թը բիասէթինտէ օլարագ Գալա-թա Մատենադարանընտա ադաը իճթիմա իտէճէք տիր։

—

Փոխանորդ Հայր.

Մէմուրկեթինտէն ինֆիսալը խապէր վիրիլէն Փոխանորդ Տ. Ա-րիստակես քահանայ, Բաթրիդ հազրէթլերինէ պիր բրօթեսթօ թագտիմկլէ, Սիվասը Վարդան աղանըն իշինտէ զիի մէտիսէլ օ-օլան ատէմլերի իրաեէ իթմիշ, վէ իլավէթէն շունու տախի պէյան իթմիշ տիր քի, միլլէթին էմնի-եէթ ու թէվէճճիհինէ նայիլ օլան պաղը ատէմլեր, քէնտիսինին (փոխանորդուն) հէնուզ օլ վագըթ իշլերէ օլան ատէմի վուգուֆուն, տան իսթիֆատ պիրլէ, քէնտի-սինի ալտաթմըշլար վէ էմնիյէ-թինի սուի իսթիմալ իթմիշլեր տիր։

—

Սիվասը Վարդան մէսէլէսինէ տա-միր վիրէճէյիմիզ պաղը մալիւմաթա, տիւնքի ֆագ. վէ Կրօն. ժողովարընն նէթիճէյի միւզաքերաթը, վէ պաղը սայիր ազգային հավատալարիմիզ, եէ-րիմիզին միւսատէսի օլմատըղընտան, եարընա գալմըշ տըր։

—

Ելեմտից Հոգաբարձութեան.

. . . Խմբագիր

Թերթ. Էֆէնտիս պատուական լրագրոյ.

Հեռաւոր բաղքն Ազգ. Ելեմ-տից Հոգաբարձութեան կողմէ քաղաքականժողովոյ մատուցուած ըլլալով նորա մի օրինակն Ձեր Մեծապատուութեան կուղար-կուի, խնդրելով որ բարեհաճիք հրատարակել զայն Ձեր պատուա-կան թերթին մէջ։

9 Հոկտ. 1878 (Կդ+)

ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլիս.

Ազն. Սրբոյն Պատրիարք Հայր

Նախագահ Ազգ. Վարչ. Քաղաքական Ժողովոյ.

Կեդր. մնաուկին ներկայ տարւոյ Ելեմտից հաշուեկշռին պատրաս-տութեան խնդրոյն համար Ելե-մտից Հոգաբարձութիւնս խոր-հրդական Սրբազան Հօր կողմէ անցեալ Սեպտ. 30 թուական գը-րութեամբ հրաւիրուած ըլլալով ինիստ քաղ. ժողովոյ, անցեալ ե-ւեքշաբթի, Հոգաբարձութիւնս փութաց քաղ. ժողովոյ ներկայա-նալ, ինչպէս ցնտես. խորհուրդն ևս ներկայացած էր միևնոյն խըն-դրոյն համար։ Սակայն ինչպէս Ձեր Սրբազնութիւնը տեսաւ, ցնտես. խորհուրդն մէկդինեաեե-լով այս խնդիրն յանկարծ սկսաւ մի զկնի միոյ անուանարկիչ ամ-բաստանութիւններ տեղալ Հոգա-բարձութեանս դէմ, զոր ոչ քանի մը ամսէ ի վեր պատրաստելու կը զբաղէր Ելեմտից տումարներն և արձանագրութիւններն գրաւե-լով, որուն համար կանխաւ բողոք բարձած ենք քաղ. ժողովոյ։

Յայտնի է որ այսպիսի պարա-գայի մէջ պէտք է որ ամբաս-տանութիւններն գրաւոր ներկա-յանային և կանխաւ հաղորդուէին Հոգաբարձութեանս, որպէս զի նա ևս իւր բացատրութիւններն պատրաստէր և իւր արդարացու-ցիչ փաստերն երևան հանէր, ուստի ինչպէս որ այդ ամբաստա-նութիւններն արդիւնք էին թըշ-նամութեան, նոյնպէս և ամբաս-տանութեան եղանակն ապօրինա-ւոր էր, որ մտածուած էր ան-շուշտ այն դիտմամբ որ Հոգա-բարձութիւնս պաշարուի խնդիր-ներէ և ձեռքը չունենալով նոյն պահու իւր արդարացուցիչ գը-րութիւններն և արձանագրու-թիւններն, ձայնը խեղդուի և մէկ հարուածով խորտակի։

Ելեմտից Հոգաբարձութիւնս ըմբռնելով նոյն օրը այս դիտա-ւորութիւնը, խնդրեց որ գրով ներկայացուի ամբաստանութիւն-ներն, և միանգամայն ժիտեց զանոնք իբրեւ անհիմն, այժմ ևս դիմելով Ձեր Բարձր Սրբազնու-թեան իւր բոլոր ուժովը կը բո-ղոքէ և կը խնդրէ որ ինչպէս քաղ. ժողովոյ ներկայ անդամք առա-ջարկեցին նոյն օրը, բարեհաճի ցնտես. խորհրդէն պահանջել իւր ամբաստանագիրն և Հոգաբար-ձութեանս հաղորդել, որպէս զի մէն մի ամբաստանութեանց պա-տասխաններն Հոգաբարձութիւնս գրաւոր ներկայացնէ, և արդա-րութիւնը դատաստանաւ յայտ-նուի։

Մնամք յարգանօք

ի դիմաց Ելեմտից Հոգա-բարձութեան,

Ատենապետ

(Ստորագրեալ) Բ. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

9 Հոկ. 1878

ի Պատրիարքի. Հայոց,

Կ. Պոլիս

Սահիպ էմրեաշ

Ա. ՍԱԳԱԵԱՆ